

Sisäministeriö

kirjaamo.sm@govsec.fi ja maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi

28.3.2022

Oulun yliopiston lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Viite: lausuntopyyntönnne 18.2.2022, VN/31772/2021, VN/31772/2021-SM-9

Ohessa Oulun yliopiston lausunto.

Rehtori

Jouko Niinimäki

Hallintojohtaja

Essi Kiuru

LIITE
Lausunto

Oulun yliopisto

PL 8000
90014 Oulun yliopisto

oulun.yliopisto@oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064

www.oulu.fi

Hallituksen esitys pitkäaikaisen viisumin käytöstä oleskelulupaprosessin selkeyttämiseen, tehostamiseen ja nopeuttamiseen on tervetullut. Pyrkimys työ- ja opiskeluperusteisten oleskelulupien käsittelyajan lyhenemisestä keskimäärin 30 vuorokauteen, sekä lisätyn automaation käytöstä on oikean suuntainen.

Käytännössä pitkäaikainen viisumi myönnetään samanaikaisesti oleskeluluvan yhteydessä ja aikaistaa maahanpääsyä parhaimmillaan vain sen ajan, mitä oleskelulupakortin postituksessa menisi (n. 10 päivää). Pitkäaikainen viisumi tuo myös merkittävät lisäkustannukset oleskeluluvan hakuhintaan, erityisesti kehitysmaista tulevien opiskelijoiden osalta. Perheellisillä hakijoilla kustannusten kasvu kertautuu, joten kustannusten läpinäkyvä viestintä tulee olemaan erittäin tärkeää. Nykyisellään huolestumme on, että D-viisumi ei tutkijoiden osalta yksinkertaista, vaan päinvastoin monimutkaistaa prosessia nykyisestä suhteesta siitä saatavaan hyötyyn.

Etu kapenee edelleen, kun huomioi viisumin toimitukseen kuluvan ajan. Kokemuksemme perusteella tutkimustyön tarve tai opiskelun aloitus on harvoin niin akuuttia, että tästä ehtisi olla hyötyä. On kuitenkin erittäin tärkeää, että työn tai opintojen aloitus ei oleskeluluvan vuoksi saa viivästyä. Tehokkaampi ja nopeampi prosessi parantaisi Suomen vetovoimaa ulkomailla ja tukisi hallituksen tavoitteita lisätä työ- ja koulutusperusteista maahanmuuttoa.

Suomen maahanmuuttoprosessi on kokemuksemme mukaan pääsääntöisesti erittäin toimiva tutkijoille kansainvälisesti vertaillen, ja Maahanmuuttoviraston käsittelyajat tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden osalta maailman lyhyimpiä. Lakimuutosten yhteydessä kääntäisimmekin huomion eri toimijoiden yhteistyön tiivistämiseen. Jos lakimuutosten tarkoituksena on parantaa Suomen veto- ja pitovoimaa sekä kansainvälisen rekrytoinnin toteutumista, ei riitä, että Maahanmuuttoviraston prosessi toimii, vaan maahantulo-prosessin kuiluja eri vaiheessa kohdattavien toimijoiden kanssa (edustustot, Migri, DVV, Kela) tulisi saada kurottua umpeen.

Työnantajien sertifiointista olisi toivottavaa saada lisää tietoa, jotta siihen voidaan ottaa lausunnossa kantaa. Ulkomaisten sertifiointikäytännöt ovat kokemuksemme mukaan työnantajille kuormittavia ja kalliita. Ne saattavat myös hintansa vuoksi poissulkea toimijoita sekä vähentää kiinnostusta kansainvälisen henkilöstön rekrytointiin, vaikuttaen negatiivisesti Suomen mahdollisuuksiin saada maahan riittävästi osaavaa työvoimaa.

Suomessa tutkinnon tai tutkimuksen suorittaneen mahdollinen erillinen oleskelulupa ja -prosessi on kannatettava. Samassa yhteydessä olisi myös suositeltavaa harkita automaattista ja pysyvää tai pidempiaikaista oleskelulupaa tälle ryhmälle. Tämä lisäisi huomattavasti Suomen kilpailukykyä ja helpottaisi opiskelijoiden työllistymistä Suomeen valmistumisen jälkeen.

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti UniOulu Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using UniOulu Sign

Päiväys / Date: 28.03.2022 11:02:23 (UTC +0300)

Oulun yliopisto
Essi Kiuru

Organisaation varmentama (UniOulu käyttäjätunnus)
Certified by organization (UniOulu user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 28.03.2022 14:54:25 (UTC +0300)

Oulun yliopisto
Jouko Niinimäki

Organisaation varmentama (UniOulu käyttäjätunnus)
Certified by organization (UniOulu user account)
Certified by organization